

แบบสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการแพทย์ไทย ประจำปี ๒๕๖๙

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคล

๑. ชื่อผู้ให้บริการข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ - สกุล.....นายไพสิฐ คำภูแสน.....อายุ ๖๒ ปี

ชื่อกลุ่ม.....

๒. เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๔๗๐๖-๐๐๑๗๘-๘๗-๗๑.....ปี พ.ศ. เกิด ๒๕๐๗

๓. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่ ๔๒.....หมู่ที่ ๗.....ตำบล ปลาไหล

อำเภอ วาริชภูมิ.....จังหวัด สกลนคร.....รหัสไปรษณีย์ ๔๗๑๕๐

โทรศัพท์มือถือ ๐๖-๒๕๙๘-๒๕๑๕.....E-mail : nokrob.๒๕๑๕@gmail.com

ตอนที่ ๒ องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน แพทย์ไทย

๑. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง ๑ ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแพทย์แพทย์ไทย
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่น ๆ

๒. สถานการณ์คงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรมในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง ๑ ข้อ)

- ☐ เสี่ยงต่อการสูญหายใกล้ขาดผู้สืบทอด ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
- ☒ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

๓. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม (เลือกได้เพียง ๑ ข้อ)

☒ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง/คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

๔. เวลาการได้มาของภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม (ระบุจำนวนปี).....๙.....ปี

๕. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☐ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้
- ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร ☐ ส่งเสริมสุขภาพ
- ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

๖. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแพทย์แผนไทย (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบทอดกันมาในชุมชน
☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
☐ ผ่านวิทยากรชุมชน
☒ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

๗. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแพทย์แผนไทย

(ระบุรายละเอียด เช่น วัตถุดิบ ขั้นตอนการดำเนินการ/วิธีทำ ราคาจำหน่าย)

ยาสมุนไพรฟ้าทะลายโจร

ขั้นตอนการผลิต

๑. คัดสรรวัตถุดิบต้นฟ้าทะลายโจรที่มีอายุ ๒ เดือนนำมาล้างทำความสะอาดตามความเหมาะสม
๒. นำมาตัดกิ่งให้เป็นชิ้นอบความร้อนด้วยอุณหภูมิ ๔๐-๔๕ องศาเซลเซียส นาน ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนกว่าจะ

แห้ง

๓. เมื่อกิ่งฟ้าทะลายโจรแห้งตามที่ต้องการนำไปส่งโรงงานผลิตที่ได้มาตรฐานเพื่อทำการบดด้วยยาสมุนไพร
๔. นำผงฟ้าทะลายโจรที่ได้จากการบดมาบรรจุในแคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม เพื่อสะดวกในการรับประทานและ

เก็บรักษา

ข้อบ่งใช้

๑. บรรเทาอาการเจ็บคอ
๒. บรรเทาอาการของโรคหวัด (common cold) เช่น เจ็บคอ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ

ขนาดและวิธีใช้

บรรเทาอาการหวัด เจ็บคอ รับประทานครั้งละ ๓-๖ แคปซูล วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหาร และก่อนนอน

๘. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแพทย์แผนไทยของท่านมีการรับรองทางวิทยาศาสตร์หรือทางกฎหมายหรือไม่

ตัวอย่างเช่น เลขสารบบอาหาร (เครื่องหมายอย.), เลขทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์, เลขทะเบียน GAP/GMP เป็นต้น

☐ ไม่มี

☒ มี มีใบประกอบโรคศิลป์ทางด้านเภสัชกรรมแผนไทย และเวชกรรมแผนไทย.....

๙. ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล.....นางสาวจุไรรัตน์ พุฒธรรม.....

ตำแหน่ง.....ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ.....

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ.....0898625969.....

หน่วยงาน เทศบาลตำบลปลาไหล
 ที่อยู่เลขที่ 52 อาคาร หมู่ 4 ตำบล ปลาไหล
 อำเภอ วาริชภูมิ จังหวัด สกลนคร โทรศัพท์ 0898625969

๑๐. รูปภาพประกอบภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแพทย์แผนไทย

นายไพสิฐ คำภูแสน เกษัชกรรมแพทย์แผนไทยและเวชกรรมแผนไทย

ตัวอย่างสวนสมุนไพรที่ใช้ในการผลิตยาสมุนไพรพื้นบ้าน

๑. หญ้านางแดง

๒. ดอกขมิ้นนา

ตัวอย่างสวนสมุนไพรที่ใช้ในการผลิตยาสมุนไพรพื้นบ้าน

๒. มะขามป้อม

๔. หนอนตายยาก

๕. ต้นกุ่ม

๖. ต้นพิกุล